

**АГЕНЦИЈА ЗА БАНКАРСТВО
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
БАЊА ЛУКА**

ИЗВЈЕШТАЈ
о пословању
за 1998.годину

Бања Лука, март 1999. године

УВОД

У првој години постојања и дјеловања Агенције за банкарство Републике Српске десили су се велике промјене у друштвено-економском, а тиме и финансијском систему Српске. Ове промјене су у интерактивном односу са стањем у банкарском систему, кога прати, одржава и регулише ова институција.

Све те промјене и активности резултирале су одређеним стањем. Анализа стања сектора банкарства, активности Агенције и резултати по годишњем обрачуна за 1998.годину су предмет овог Извјештаја.

Основа за израду Извјештаја су подаци које банке редовно достављају, подаци и стање које се утврди непосредним прегледом, информације прикупљене на други начин, као и подаци по завршном рачуну.

У 1998.години највећа промјена у области банкарства настала је са новим концептом монетарно-кредитног система Босне и Херцеговине. Према том концепту Централна банка Босне и Херцеговине обавља монетарну функцију по систему "Currency board", а за праћење и надзор банкарског система формиране су Агенције за банкарство у сваком ентитету. Тако је формирањем ове институције престала са радом Народна банка Републике Српске чије су надлежности највећим дијелом пренесене на Агенцију.

Агенција за банкарство Републике Српске као самостална финансијска институција на основу Законом дефинисаних задатака обавља следеће послове:

- *прикупља захтјеве и обрађује документе потребне за издавање дозвола за оснивање и рад банака, примјену организације и врсте послова које банке обављају;*
- *издаје дозволе за оснивање банака;*
- *издаје дозволу за организационе промјене у банкама и промјене у врсти послова које банке обављају;*
- *прима захтјеве, врши оцјене и издаје сагласност за именовање руководног особља са посебним овлаштењима у банкама;*
- *доноси подзаконске акте који регулишу рад банака;*
- *прикупља, обрађује и евидентира податке које су банке дужне на основу Закона и аката Агенције доставити Агенцији;*
- *контролише рад банака прегледом рачуна и друге документације у банкама;*
- *прописује методологију за контролу рада банака;*
- *врши надзор над обавезном резервом банака;*
- *доноси акте којима се регулише осигурање депозита у банкама;*
- *утврђује стандарде које банке треба да испуњавају за осигурање депозита;*
- *прикупља премије за осигурање, управља фондом и плаћа депозитаре у случају банкротства банке;*
- *врши улогу конзерватора;*
- *врши ликвидацију средстава након банкротства банке;*
- *врши оцјену испуњавања услова и даје одобрења за емисију акција;*
- *представља Републику Српску на међународним конференцијама из дјелокруга рада Агенције;*
- *обавља и друге послове према Закону и другим прописима.*

Послије формирања донесени су интерни акти којима се успоставља организација Агенције и којима се обезбјеђује јединствено, потпуно, ефикасно и рационално обављање послова.

Орган управљања Агенцијом је Управни одбор који се састоји од пет чланова. У извјештајном периоду Управни одбор је одржао шест сједница на којима су разматрана организациона, нормативна, нормативно-правна, те стручно-аналитичка питања из области банкарског система. Агенцијом руководи директор и замјеник директора.

Издавање дозвола за рад врши се по комплетно проведеној процедури обраде захтјева оснивача, а према строго дефинисаним условима.

Регулисање рада банака врши се прије свега доношењем подзаконских аката, давањем одобрења и сагласности којима се прописују одређене норме пословања.

Приликом прописивања ових норми основна намјера је укључивање у међународне банкарске стандарде уз респектовање постојећих услова рада.

Надзор над пословањем банака врши се путем извјештаја, података и других информација које банке достављају на прописан начин, те директном контролом цјелокупног или дјеломичног пословања у самој банци.

Контрола путем извјештаја може бити дневна или периодична, а директној контроли свака банка мора бити подвргнута у року од 12-18 мјесеци.

На тај начин се континуирано прати стање сваке банке појединачно, њена ликвидност, кретање у пословању, затим усклађеност рада са законском регулативом, као и прогнозирање дешавања у будућности. Све то омогућава сагледавање солвентности цјелокупног стања банкарског система у цјелини.

Поред прописаних извјештаја од стране Агенције користе се и други извори као што су извјештаји ревизорских кућа, извјештаји који се достављају другим институцијама као и друге врсте информација о банкама.

Ипак за поуздану оцјену о банци и банкарском систему најбитније је налаз контроле на лицу мјеста - у самој банци, а који су и за овај извјештај били од посебне важности.

Сви прикупљени подаци обрађују се и анализирају према постојећим прописима као обавезни дио, а за потребе поређења и сагледавања будућих кретања врше се анализе и према међународним банкарским стандардима и уобичајеним стандардима банкарског пословања. За потребе сагледавања стања цјелокупног система користе се збирни подаци, а појединачно извјештавање о банкама се користи само у посебним случајевима.

Наравно, треба имати у виду да за релативно кратко вријеме и у условима још потпуно неуређене законске регулативе у овој области, Агенција није била у стању да у цјелости реализује све своје надлежности и задатке. Значајни кораци на овом плану тек предстоје.

У извјештају се стање банкарског система и пословања Агенције даје кроз следећа поглавља:

- банкарски систем - уопште*
- биланс успјеха банака*
- биланс стања и квалитет активе*
- капитал и ликвидност*
- релативни показатељи пословања*
- активности Агенције за банкарство*
- резиме*
- прилози*

1. БАНКАРСКИ СИСТЕМ - УОПШТЕ

Пословање банака у другом полугодишту 1998.године одвијало се у веома сложеним економским условима. Наиме, монетарни и девизни систем Српске с једне стране је био везан за монетарни и девизни систем Савезне Републике Југославије, а са друге стране се истовремено налази у монетарном систему Босне и Херцеговине са новом валутом (КМ) и Централном банком Босне и Херцеговине.

Увођењем конвертибилне марке као званичног средства плаћања у платном промету је отпочело и издвајање обавезне резерве у конвертибилним маркама. Наиме, у складу са Законом о Централној банци Босне и Херцеговине донешена је Одлука о формирању минималне обавезне резерве у износу од 10% од депозитне основе у КМ, а односи се на све пословне банке у Босни и Херцеговини. Издвајање обавезне резерве у КМ у банкама у Српској отпочело је 01.07.1998.године. Динарска ликвидност банака је незадовољавајућа.

У новембру 1998.године дошло је до прекида платног промета са Савезном Републиком Југославијом, чиме се додатно компликује рад банака, посебно услед значајног одступања тржишног курса динара од званичног курса.

Поред напријед наведених услова, пословање банака је отежано и многим наслијеђеним неријешеним питањима, услед чега није завршена доградња правне регулативе за рад банака. Прије свега потребно је донијети нове или извршити измјену Закона о банкама, Закона о старој девизној штедњи, Закона о платном промету, Закона о спољнотрговинском пословању, Закона о банкарству, те мноштво прописа којима би се регулисала докапитализација банака, осигурање депозита и усклађивање рада банака са међународним финансијским стандардима.

Општи подаци о банкама

На крају 1998.године у Српској, 16 банака и једна поштанска штедионица су имале дозволу за обављање банкарских послова.

Чланом 29. Закона о Агенцији за банкарство све институције које су имале одобрење за обављање банкарских послова обавезне су да затраже привремену дозволу за обављање банкарских послова.

У складу с тим Агенција је закључно са 31.12.1998.године издала привремене дозволе за 13 банака и Поштанску штедионицу, док једна банка још није испунила услове за привремену дозволу. Према овој банци се подузимају посебне мјере.

На основу истог члана Закона финансијске организације са привременом дозволом биле су дужне да поднесу захтјев са документацијом утврђеном Законом о банкама, ради добијања сталне дозволе за обављање банкарских послова.

Од банака које су пословале прије оснивања Агенције 4 банке су добиле сталне дозволе.

У току другог полугодишта 1998.године основане су и двије нове банке које су такође уредно добиле дозволу за рад. Крајем године поднесен је још један захтјев за оснивање банке са већинским приватним капиталом из иностранства. У току је процес обраде овог захтјева.

Од укупног броја банака 7 банака је у већинском приватном власништву, 9 у већинском државном, а 2 су на граници.

Егзактан проценат превлађујућег типа власништва утврдиће се тек приликом израде почетног биланса банке у процесу приватизације.

Укупна актива банака на дан 31.12.1998.године износила је 2,7 милијарди КМ, а капитал 235 милиона, односно 9% укупне пасиве. Све банке запошљавају укупно 3.400 радника од којих на пословима унутрашњег платног промета у једној банци ради 1.300 радника.

- 13 банака има рачуне у иностранству,
- 10 банака са великим овлаштењем,
- 3 банке са средњим овлаштењем,
- 4 банке са малим овлаштењем,
- 4 банке су укључене у SWIFT-у.

2. БИЛАНС УСПЈЕХА БАНАКА

БИЛАНС УСПЈЕХА БАНАКА

(у 000 КМ)

i	ПРИХОДИ	*31.12.1997.		31.12.1998.		Индекс 98/97
		Износ	Учешће	Износ	Учешће	
	1. Пословни приходи	14.112	11	50.409	24	357
	а) накнаде ПР- (2)	12.795	10	44.563	21	348
	б) остало ПР- 2 (1)	1.316	1	5.846	3	444
	2. Приходи од финансирања	98.738	74	129.174	60	131
	- приходи од камата ПР-1 (1)	87.236	65	80.401	38	92
	- приходи од курсних разлика	8.461	6	42.365	20	501
	- остали прих. од финансир. ПР-2(3)	2.975	2	6.395	3	215
	- приходи од ревалоризације ПР (3)	65	0	13	0	20
	3. Ванредни приходи ПР-2 (4)	20.939	16	34.215	16	163
	4. Капитални добици ПР-2 (5)	5	0	23	0	416
	УКУПНИ ПРИХОДИ	133.794	100	213.821	100	160
	II РАСХОДИ					
	1. Матер. трош. и бруто зараде РА-2(1)	13.861	11	33.318	17	240
	2. Нематеријални трошкови	13.368	10	43.858	22	328
	- накнаде за банкар. услуге РА-1 (2)	3.851	3	5.774	3	150
	- нематеријални трошкови РА-2 (2)	6.198	5	31.032	15	501
	- порези и доприноси који не зависе од резултата пословања РА-5	3.319	3	7.052	4	212
	3. Расходи финансирања	95.395	74	96.800	48	101
	- камате РА-1 (1)	49.312	38	44.478	22	90
	- негативне курсне разлике РА-2 (3)	722	1	-	0	0
	- отп. и испр. вриј. ненапл. потраж. РА-3	34.654	27	28.261	14	82
	- остали расходи од финан. РА-2 (4)	0	0	714	0	0
	- расходи ревалоризације РА-4	10.707	8	23.348	12	218
	4. Ванредни расходи РА-2 (5)	6.102	5	27.453	14	450
	5. Капитални губици РА-2(6)	22	0	5	0	22
	УКУПНИ РАСХОДИ	128.750	100	201.433	100	156
	ИЗДВАЈ. ПРИХОДА У ПОСЕБ. РЕЗ.	3.664		7.312		200

Укупан приход банака у 1998. години остварен је у износу од 213,8 милиона КМ у чему остварени приход чини приход од камата у износу од 80,4 милиона КМ или 38%. Значајно је и учешће прихода од курсних разлика који износе 42,3 милиона КМ или 20%. Поред тога, учешће ванредних прихода износи 34,2 милиона КМ или 16%, а накнада 44,5 милиона КМ или 21%. Укупан приход банака за 1998. годину већи је за 60% у односу на стање 31.12.1997. године.

Укупни расходи банака у 1998. години остварени су у износу од 201.433 КМ, а већи је за 56% у односу на стање 31.12.1997. године. У укупним расходима расходи од камата износе 44,5 милиона КМ или 22%, што је у структури знатно ниже у односу на претходну годину. Нематеријални трошкови износе 43,8 милиона КМ или 22%, а значајно су већи у структури у односу на претходну годину, док учешће материјалних трошкова и бруто зарада износи 33,3 милиона КМ, а расходи ревалоризације износе 23,3 милиона КМ или 12%. Отписи и исправке вриједности ненаплаћених потраживања су високи, а износе 28,2 милиона КМ, а у структури су пали са 27% на 14%. Ванредни расходи су веома високи, а износе 27,4 милиона КМ, а порасли су преко седам пута, а у структури са 5% на 14%.

* Подаци за 1997. годину прерачунати су на основу курса динара 3,30 према DEM, а аналогно КМ 1:1.

У 1998.години 14 банака остварило је добит од 5,0 милиона КМ, једна банка је исказала губитак од 626 хиљада КМ, а двије банке изједначене расходе и приходе.

Нето приход свих 17 банака износи 42,7 милиона КМ. Остварена разлика после умањења за расходе ревалоризације и исплате законских обавеза је 12,4 милиона КМ, издвајања посебне резерве за покриће губитка за ризичне пласмане износе 7,3 милиона КМ, те остварена добит за распоређивање у износу од 5,1 милиона КМ.

Преглед остварених коефицијената може се сагледати из следеће табеле:

Р/Б	К о е ф и ц и ј е н т и	31.12.1997.	31.12.1998.
1.	УКУПАН ПРИХОД/ УКУПНА АКТИВА	5,64%	8,25%
2.	НЕТО ПРИХОД/ УКУПНА АКТИВА	0,80%	1,65%
3.	НЕТО ПРИХОД/ УКУПНИ КАПИТАЛ	10,23%	18,22%
4.	ПРИХОД ОД КАМАТА/ УКУПНА АКТИВА	3,68%	3,10%
5.	ПРИХОД ОД НАКНАДА/ УКУПНА АКТИВА	0,54%	1,72%
6.	МАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ И БРУТО ЗАРАДА/ УКУПНА АКТИВА	0,58%	1,29%

На основу остварених коефицијената може се закључити да је рентабилност банака повољнија у однос на претходну годину. Коефицијент укупног прихода порастао је са 5,64% на 8,25% нето прихода са 0,80% на 1,65%, док је коефицијент нето прихода у односу на укупни капитал порастао са 10,23% на 18,22%.

Међутим, коефицијент прихода од камата се смањило са 3,68 у 1997.години на 3,10 у 1998.години, што упућује на смањење каматносноне активе за разлику од прихода од накнада гдје је дошло до значајног повећања, такође је остварен значајан пораст материјалних трошкова и бруто зарада у односу на укупну активу.

3. БИЛАНС СТАЊА И КВАЛИТЕТ АКТИВЕ

РЕКЛАСИФИКОВАНИ БИЛАНС СТАЊА БАНАКА

(у 000 КМ)

Р.б.	Елементи биланса	31.12.1997.		31.12.1998.		Индекс 98/97
		Износ	Учешће	Износ	Учешће	
I	АКТИВА					
A-1	Новчана средства	74.408	3	137.290	5	185
A-2	Средства код НБ	1.496.524	63	1.530.873	59	102
A-3	Кр.кред.досп. потра. и прен. досп. дугор.потр.	83.927	4	134.390	5	160
A-4	Крат. хартије од вр. и остала кратк. потра.	7.759	0	19.454	1	251
A-5	Остала актива	34.103	1	27.104	1	79
A-6	Дугорочни кредити	593.881	25	616.246	24	104
A-7	Дуг. харт. од врије. и остала дуг. потражи.	1.732	0	1.500	0	87
A-8	Трајни улози	708	0	2.428	0	343
A-9	Стална средства	64.062	3	96.497	4	151
A-10	Ванпословна средст.	16.428	1	24.730	1	151
	УКУПНО: (А-1 до А-10)	2.373.532	100	2.590.511	100	109
A-11	Ванбилансна актива	151.485		172.945		114
	СВЕУКУПНО (бил. и ванбил.)	2.525.017		2.763.455		109
II	ПАСИВА					
П-1	Депозити по виђењу	678.159	29	793.570	31	117
П-2	Обавезе према НБ	3.580	0	2.588	0	72
П-3	Краткорочни депоз.	3.985	0	10.186	0	256
П-4	Обав. по кратк. кред. и доспј. дуго. обавезе	6.952	0	17.595	1	253
П-5	Обав.по крат.харт.од вр.	17.913	1	10.030	0	56
П-6	Остала пасива	48.196	2	69.425	3	144
П-7	Дугорочни депозити	839.097	35	864.243	33	103
П-8	Обав. по дуг. кредит.	578.954	24	564.494	22	98
П-9	Оба. по дуг.хар.од вриј.	0	0	-	-	0
П-10	Капит. и дуг.резерве	182.220	8	236.734	9	130
П-11	Извори ванп.средст.	14.475	1	21.646	1	150
	УКУПНО: (П-1 до П-11)	2.373.532	100	2.590.511	100	109
П-12	Ванпослов. средства	151.485		172.945		114
	СВЕУКУПНО: (бил. и ванбил.)	2.525.017		2.763.455		109

Структура биланса стања показује да је са 31.12.1998.године укупна актива/пасива достигла 2,7 милијарде КМ, при чему је 2,5 милијарде билансна, а 173 милиона ванбилансна.

Укупна билансна средства су већа за 238 милиона у односу на крај 1997.године, мада у структури није дошло до значајног одступања.

Укупна билансна пасива повећана је за 9% у односу на стање 31.12.1997.године. Учешће појединих ставки у укупној пасиви највеће је и даље код обавеза по дугорочним депозитима 33%, а затим депозитима по виђењу 31% и дугорочним девизним кредитима 22%. Наведене три ставке чине 86% пасиве, док учешће капитала и дугорочних резерви 9%. Подаци из рекласификованог биланса стања банака показују да није дошло до значајније промјене у структури имовинских односа у билансима банака.

Посматрајући активу биланса банака и њену структуру треба истаћи да такође није било значајнијих промјена. Најзначајнију ставку чине потраживања за депоновану стару девизну штедњу 59,4%, затим дугорочни девизни кредити 24%, а што заједно представља 83% укупне активе. На страни активе дошло је до значајнијег пораста новчаних средстава, краткорочних кредита и доспјелих потраживања, остале активе и сталних средстава.

Укупна ризична актива износи 1.047 милиона КМ, од чега отпада на билансну ризичну активу 919 милиона КМ, а на ванбилансну 128 милиона КМ. Укупна ризична актива већа је за 12% у односу на исти период прошле године. На укупну ризичну активу отпада 38% од укупне билансне и ванбилансне активе банака, што представља потенцијални ризик за резултат пословања банака.

Генерално гледајући може се констатовати да је квалитет активе у свим банкама лош. Основни узрок оваквог стања су потешкоће у пословању зајмопримаца настале због рата и неповољних привредних кретања условљених ембаргом. Банке имају много проблематичних кредита, зајмопримци често послују са губицима, па је тешко и наплатити доспјела потраживања.

Од укупног износа кредита преко 50% су класификовани кредити, а висок проценат је класификован као сумњив или губитак. Велики број кредита је обнављан или продужаван уз приписану камату јер зајмопримци често нису били у могућности да отплаћују ни главницу, ни камату.

Укупан кредитни портфолио банака могао би се подијелити на два дијела. Први дио чине кредити пласирани између 1994. и краја 1996. године и највећи дио тих кредита се не отплаћује. Други дио чине кредити пласирани после 1996. године који су одобравани у мањим износима и на краће рокове (60-90 дана). Ови кредити су мање ризични и њихов проценат наплате је висок, али они чине мањи дио (око 25%) кредитног портфолија.

Најчешће обезбјеђење кредита су акцептни налози, али због лошег финансијског стања зајмопримаца, не може се обезбиједити наплата кредита, а хипотеке углавном нису активирани јер у кредитним досијеима не постоји одговарајућа документација, а исто тако и укупна правна регулатива везана за ову проблематику није адекватна.

Каматне стопе су нереалне, односно превисоке и у неким случајевима су се кретале и више од 125% годишње.

Уочено је такође, да су код свих банака издвојене резерве за потенцијалне кредитне губитке недовољне, те да је потребно издвојити додатне износе што ће утицати на смањење капитала банке.

4. КАПИТАЛ И ЛИКВИДНОСТ

Укупни трајни капитал банака са 31.12.1998.године износи 234,8 милиона КМ, што износи 9% укупне пасиве банака. Банке су дужне да обезбиједи да учешће капитала у укупној пасиви не буде мање од 20%. Овај услов је задовољило 5 банака, односно 29% од укупних банака. Ако од трајног капитала одбијемо потребне резервације за потенцијалне губитке, добијемо нето капитал у износу 57,9 милиона КМ. Имамо случај код двије банке да је нето капитал негативан, односно код тих банака су резерве за покриће потенцијалних губитака веће од износа капитала.

Преглед коефицијената дајемо у следећој табели:

Р/Б	КОЕФИЦИЈЕНТИ	31.12.1997.	31.12.1998.
1.	АКЦИОНАРСКИ КАПИТАЛ/ УКУПНИ КАПИТАЛ	58,99%	58,12%
2.	УКУПНИ КАПИТАЛ/ УКУПНА АКТИВА	7,83%	9,06%
3.	УКУПНА РИЗИЧНА АКТИВА/ УКУПНИ КАПИТАЛ	521,93%	448,35%

Да би се могла дати права оцјена финансијског положаја банака неопходно је сагледати и ликвидност банака у IV кварталу 1998.године. Полазећи од чињенице да смо у јединственом платном промету са Савезном Републиком Југославијом мора се имати у виду утицај монетарне политике Народне банке Југославије и на ликвидност банка у Српској. Наиме, монетарну политику за 1998.годину карактеришу углавном исти циљеви као и претходне године, тј. одржавање стабилности курса и цијена, али је остварење ових циљева само дјелимично.

Негативна кретања у ликвидности банака из претходна 3 квартала настављена су и у четвртном кварталу 1998.године. Кретање ликвидности банака може се сагледати из следећег прегледа:

- у милионима динара -

МЈЕСЕЦ	Просјечно стање на жиро-рачуну	Просјечно негативно стање		
		Износ	Број дана	Број банака
Децембар 1997.	23,6	5,4	38	7
Јануар 1998.	35,0	3,4	22	4
Фебруар	5,1	5,8	42	8
Март	18,2	4,1	48	6
Април	16,8	3,0	37	6
Мај	17,3	4,5	42	5
Јуни	18,1	4,5	35	5
Јули	11,0	7,0	31	5
Август	39,7	7,6	51	9
Септембар	48,2	4,5	41	6
Октобар	58,7	19,3	53	10
Новембар	40,7	40,1	82	9
Децембар	23,1	36,3	101	12

Просјечно негативно стање на жиро-рачунима од јануара до августа износило је од 3,4-7,6 милиона динара, док је тај однос био повољнији у септембру. Такође, у октобру, новембру и децембру наставља се повољно кретање просјечног стања жиро рачуна. Међутим, просјечно негативно стање жиро рачуна банака, број дана, као и број банака, значајно се повећао у четвртом кварталу, што још више указује на проблеме са ликвидношћу. Проблеме са ликвидношћу има константно већи број банака. Основни узрок велике ликвидности банака је тежак материјални положај, односно тешка укупна економска ситуација у Српској. Поред тога, банке имају велике износе доспјелих ненаплаћених потраживања по основу одобрених кредита и обрачунатих камата. Пласмани углавном расту за обрачунату приписану камату која се не може наплатити, а с друге стране расходи такође расту по основу отписа потраживања која се не могу наплатити у прописаним роковима. Треба посебно истаћи да је у новембру дошло до прекида платног промета са Савезном Републиком Југославијом, а што је такође неповољно утицало на ликвидност банака у Републици Српској.

Да бисмо имали комплетну слику о ликвидности неопходно се осврнути и на девизну ликвидност, односно девизну позицију банака.

Девизни депозити банака са 31.12.1998.године износе 65,4 милиона USD, а већи су за 16,1 милиона USD или за 32% у односу на 30.09.1998.године. Од 65,4 милиона USD на ефективни страни новац отпада 30,2 милиона USD, а на девизе на рачунима код страних банака 36,9 милиона USD.

Посебно изражен узрок велике ликвидности банака је нееластичност и немогућност тренутног реаговања услед немогућности брзе наплате пласмана и нестабилних депозита (извори углавном депозити по виђењу) који се лако могу селити.

5. РЕЛАТИВНИ ПОКАЗАТЕЉИ ПОСЛОВАЊА БАНАКА

Усклађеност пословања банака према члановима 26. и 27. Закона о банкама и другим финансијским организацијама по појединим показатељима, види се из следећег прегледа:

РЕЛАТИВНИ ПОКАЗАТЕЉИ ПОСЛОВАЊА	БАНКЕ КОЈЕ УСЛОВЕ ПОСЛОВАЊА			
	Задовољиле		Нису задовољиле	
	Број	%	Број	%
1. Адекватност капитала (мин. 8)	13	76	4	24
2. Учешће капитала у пасиви (мин. 20%)	7	41	10	59
3. Учешће средстава становништва у пасиви (макс. 50%)	10	59	7	41
4. Однос краткорочних пласмана и извора (мин. 100%)	13	76	4	24
5. Однос девизне пасиве и активе (95%-105%)	12	71	5	29
6. Коефицијент великих кредита (макс. 80%)	12	71	5	29
7. Коефицијент трајних улагања у предузећа (макс 15%)	17	100	-	-
8. Коефицијент трајних улагања у банке (макс. 51%)	17	100	-	-
9. Коефицијент улагања у основна средства (макс. 20%)	6	35	11	65

На основу претходног може се констатовати да 65% банака није усагласило своје пословање са законом прописаним коефицијентом улагања у основна средства и да се по овом показатељу стање погоршало у односу на стање са 30.09.1998.године и то са 50% на 65%. Такође је забрињавајуће стање код усклађености капитала са укупном пасивом гдје 59% банака не испуњава прописани услов иако је у односу на стање са 30.09.1998.године процентуално смањен број банака са 65% на 59%.

Све банке испуњавају само два прописана услова и то код трајних улагања у предузеће и трајних улагања у банке и друге финансијске организације, док су са 30.09.1998.године испуњавале још и услов односа краткорочних пласмана и краткорочних извора.

Преглед остварених просјечних коефицијената

РЕЛАТИВНИ ПОКАЗАТЕЉИ ПОСЛОВАЊА	31.12.1997.	31.12.1998.
1. Адекватност капитала (мин. 8%)	14,00%	26,00%
2. Учешће капитала у пасиви (мин. 20%)	7,50%	8,00%
3. Учешће средстава становништва у пасиви (макс. 50%)	60,00%	57,00%
4. Однос краткорочних пласмана и извора (мин. 100%)	223,00%	205,00%
5. Однос девизне пасиве и активе (95-105%)	98,00%	95,00%
6. Коефицијент великих кредита (макс. 80%)	224,00%	167,00%
7. Коефицијент трајних улагања у предузећа (макс. 15%)	0,68%	1,00%
8. Коефицијент трајних улагања у банке (макс. 51%)	0,70%	0,11%
9. Коефицијент улагања у основна средства (макс. 20%)	35,00%	42,00%

НАПОМЕНА: При рачунању просјечног коефицијента адекватности капитала на нивоу укупног банкарства нису узете у обзир банке са негативним нето капиталом.

Стање усклађености пословања свих 17 банака са законом прописаним коефицијентима са стањем 31.12.1998.године показују следећи подаци:

- двије банке испуњавају све услове
- три банке не испуњавају један услов
- седам банака не испуњава три услова
- три банке не испуњавају четири услова
- двије банке не испуњавају пет услова

6. АКТИВНОСТИ АГЕНЦИЈЕ ЗА БАНКАРСТВО

Послије избора руководних органа Агенције почетне активности су биле усмјерене на успостављање организације ове институције. Донесен је Статут и остала регулатива предвиђена прописима.

Централни дио пословања састојао се у контроли рада банака било преко извјештавања било преко директне контроле.

У циљу ефикаснијег и економичнијег начина извјештавања ради се на програму директног извјештавања електронском поштом за шта је потребно више времена и средстава. Директна контрола вршена је дијагностичким прегледима и супервизијом банака.

Дијагностички прегледи банака

Примарни циљ дијагностичких прегледа је да се обезбиједи упоредива база података о банкама и банкарском систему. Прегледи су били усмјерени на главна финансијска питања, структуру управљања, ризик унутар система управљања, радне поступке и стратешко планирање. Приликом ових прегледа супервизори су се ослањали на писане и усмене информације које су обезбиједили службеници банке, те провјеравање и тестирање евиденција и трансакција банака.

Прегледима је обухваћено текуће финансијско стање банака, систем руковођења, квалитет процеса управљања ризиком, оспособљеност запослених, профил власништва, профил корисника услуга и могућност опстанка у условима тржишне економије. Поред тога, прегледима је извршена идентификација и категоризација релевантне активе и пасиве.

Дијагностички прегледи су извршени у Развојној банци а.д. Бања Лука и у Голд банци а.д. Бања Лука. Са прегледима ове двије банке завршени су дијагностички прегледи свих банака у Српској.

Супервизија банака

Основни циљеви супервизије банака су сакупљање података битних за јачање финансијског сектора, укључујући утврђивање текућег финансијског стања банака и идентификација његових добрих и лоших страна. Поступци кориштени при супервизији банака су устаљени у банкарству западних земаља.

Поред тога, укључена је идентификација и категоризација цјелокупне релевантне активе и пасиве како би се олакшала разрада потенцијалних приједлога реструктурирања и приватизације. Супервизија је посебно усмјерена на преглед банака и то:

- финансијског стања, извјештаја и планова;
- цјелокупне релевантне активе и пасиве, као и билансне и ванбилансне евиденције;
- рачуноводствених прописа;
- квалитет активе који укључује категоризацију према класификацији ризика;
- активе и пасиве за категоризацију на активни, пасивни и неутрални дио;

-
- адекватности капитала, вредновање резерви и адекватности обезбјеђења за кредитне губитке и основна средства;
 - квалитета и стабилности зарада;
 - кредитног капацитета, ликвидности, изворе финансирања и управљања активом и пасивом;
 - власништва, организације и управљања банком;
 - интерне контроле.

Супервизија банака у другом полугодишту 1998.године је извршена у Приједорској банци а.д. Приједор, Привредној банци Сарајево а.д. Српско Сарајево, Привредној банци а.д. Добој и Екватор банци а.д. Бања Лука.

У 1998. години контрола је у разним облицима извршена у 10 банака. Сазнања из ових контрола упућују на закључке о општем стању банкарског система који се дају у извјештају.

Приватизација банака

На основу Стратегије приватизације банака коју је усвојила Влада Републике Српске Агенција је максимално укључена у текући процес приватизације банака. Усвајањем Закона о приватизацији државног капитала у банкама ("Службени гласник Републике Српске" број 24/98) и Закона о почетном билансу стања у поступку приватизације државног капитала у банкама ("Службени гласник Републике Српске" број 24/98), започео је процес приватизације банака. Агенција је у законском року од 15 дана од дана ступања на снагу Закона о почетном билансу у поступку приватизације државног капитала у банкама доставила Приједлог методологије за израду почетног биланса стања надлежном Министарству.

Поменута Методологија није усвојена у току 1998.године услед неусклађености Закона о почетном билансу стања у поступку приватизације државног капитала у предузећима ("Службени гласник Републике Српске" број 24/98) са Законом о приватизацији државног капитала у банкама.

Стога је у 1999.години усвојена измјена Закона о приватизацији државног капитала у банкама, а тиме и створена могућност за усвајање Методологије за израду почетног биланса стања у поступку приватизације државног капитала у банкама, која је такође усвојена у 1999.години, чиме су створене могућности за утврђивање почетног биланса и остале активности око приватизације банака.

У току 1998.године Агенција је у складу са чланом 7. Закона о приватизацији државног капитала у банкама донијела Одлуку о обавезним елементима програма приватизације банака.

Агенција је такође у складу са чланом 3. истог Закона дала сагласност на ревизоре за израду ревизије пословања банака за 10 банака и Поштанску штедионицу.

За ревизију су ангажоване 3 познате ревизорске куће и то:

- Deloitte & Touche Београд
- Ревизија и рачуноводство Београд
- Price Waterhouse Coopers Београд.

У току 1998.године урађени су прелиминарни ревизорски извјештаји за 9 банака и Поштанску штедионицу.

Обука кадрова

Одржавање здравог и стабилног банкарског система је централни задатак Агенције за банкарство, а он се не може извршавати без способног кадра. Због тога је посебна област дјеловања Агенције била и у овом периоду обука кадрова.

Радници Агенције за банкарство били су учесници десет курсева усавршавања знања из банкарске супервизије које је организовано од стране BARENTS GROUP - LLC под покровитељством USAID-а. Семинари су обухватили разне области пословања банака по међународним стандардима и на тај начин допринијели проширењу знања учесника које ће бити од велике користи у њиховом раду.

Семинари су организовани из следећих области:

- основе банкарске супервизије
- рачуноводство за супервизоре
- увод у кредит
- интерна контрола и ревизија
- прање новца и криминал бијелог оковратника
- управљање фондовима и ликвидност
- виши курс о кредитима
- супервизија проблематичних банака
- професионално понашање и етика
- технологија информисања - системи и контроле
- етичко и професионално понашање
- технологија информисања и проблем 2000.
- напредни курс супервизије.

Кроз наведене курсеве јасније је дефинисана банкарска супервизија као основ здравог банкарског система, функција и сам процес супервизије банака, као једне од кључних функција Агенције, затим правна питања и регулатива из области супервизије, врсте и анализа ризика унутар банке, те оцјена стања банке по "CAMELS систему" на основу кога се потом израђује рејтинг листа банака.

Такође су организовани семинари у иностранству из следећих области:

- реструктурирање, приватизација и ликвидација банака, на којем је присуствовало троје радника;
- супервизија банака, на којем је присуствовало четворо радника;
- тржиште капитала, на којем је присуствовао један радник;
- инвестициони фондови, на којем је присуствовао један радник.

На семинарима у иностранству анализирана су искуства других земаља која могу бити од велике користи за креирање побољшања у банкарству Српске.

Остале активности

На плану осигурања депозита, као врло важној полузи враћања повјерења у банке активност се сводила углавном на припрему регулативе у овој области. С обзиром на значај материје овом проблему је потребно студиозније и комплетније приступити, прије свега у току доношења правне регулативе.

У циљу стварања услова за постепено укључивање банака у међународне кредитне линије посебан дио активности Агенције односио се на сарадњу са међународним финансијским институцијама. Сарадња се углавном односила на информисање о банкама и успостављање веза између представника тих институција и банака. Најзначајнији односи који су до сада успостављени су односи са Свјетском банком, Европском банком за обнову и развој и другим.

Широка сарадња која траје већ дуже вријеме развила се са Међународним монетарним фондом на плану кредитно-монетарне статистике.

За ефикасно укључивање у међународне финансијске токове од посебне важности је систем информисања. Због тога се велики дио активности одвија на плану креирања новог контног плана за банке те новог и једноставног система извјештавања све у циљу укључивања у међународне финансијске и банкарске стандарде.

Агенција је такође припремила радну верзију Закона о банкама и Закона о измирењу обавеза по основу старе девизне штедње грађана.

Исто тако у процесу заокруживања правног оквира у коме послују банке велики дио активности Агенција је имала на припреми Одлука којима се прецизније дефинише поступак супервизије банака, интерна и екстерна ревизија у банкама, интерна контрола и кредитна активност банака, као и управљање ризиком ликвидности банака.

Велику помоћ у изградњи новог банкарског система имају посебне асоцијације банака. Удружење банака Републике Српске у томе има посебну улогу. У сарадњи са Удружењем Агенција креира, предлаже или доноси прописе о пословању банака. Ова сарадња се проводи директним учешћем у раду Удружења на сједницама његових органа или неформалним контактима.

На крају, а незаобилазан проблем, проблем финансирања. Агенција је самостална финансија институција (члан 1. Закона) која средства за рад обезбјеђује из накнада за обављање својих послова (члан 21. Закона). Основни извор прихода треба да буду накнаде које банке издвајају за надзор над својим пословање. Међутим, овај вид накнада није уведен и планирано је да се не уводи у прве двије године. Постоји неколико разлога за то, а најважнији је план Свјетске банке као ментора над програмом банкарске супервизије у Босни и Херцеговини, да се за то вријеме Агенција финансира највећим дијелом из донација и мањим дијелом из редовне дјелатности по осталим основама. Са таквим плановима се рачунало и у току формирања ове инсититуције. Међутим сви покушаји да се пронађу средства за реализацију таквог плана су остали без резултата, а финансирање редовне дјелатности Агенције врши се из преосталих прихода из ранијег периода, те мањим дијелом из прихода од редовног пословања, осим накнада за надзор над пословањем банака.

Како је за изградњу и одржавање здравог и стабилност банкарског система од пресудног значаја јака, здрава и стабилна супервизијска кућа, то се проблем финансирања намеће у пуној тежини у наредном периоду.

7. РЕЗИМЕ

На основу расположивих података може се закључити да су основне карактеристике банкарског система:

- већински капитал у банкама је државни - (око 85%);
- шест банака су са већинским приватним власништвом са скромним пошенијалом, техничком опремљеношћу и кадровима;
- висок износ неактивне (некапиталноне) акције, око 88%;
- ниско учешће капиталноне акције, свега 12%;
- просјечна стопа учешћа капитала у пасиви износи 9%, прописани минимум је 20%;
- у државним банкама управљају и одлучују дужници, а то су углавном државна предузећа која су истовремено и највећи акционари;
- ренјабилност пословања банака је на ниском нивоу, иако да су нефинансијабилне иако су капиталне веома високе;
- у банкама је запослено 3.457 радника, од чега 1.276 у једној банци, углавном на пословима платног промета;
- већина банака не испуњава све прописане норме пословања;
- нове штедне институције још да нема;
- посматрано у цјелини код већине банака менаџмент је ипак способан за нове облике вођења банке.

На основу изложених карактеристика стања банкарског система може се извести генерална оцјена да је стање лоше и да захтијева хитне, обимне и интензивне активности на његовом побољшању. У ствари стање у банкарству је само одраз комплетног стања у економији Српске и утицаја кризе у околини, те активностима Владе и других субјеката на промјени односа у којима привредни субјекти, а тиме и банке послују. То практично значи да су и активности Агенције ограничene и да је за побољшање пословог стања у банкарству потребна координирана активност свих државних субјеката и помоћ међународних институција.

За брже спровођење активности на успостављању здравог и стабилног банкарског система и осовјештавању банака за пословање по међународним банкарским стандардима нужно је:

- стварање услова на макро економском плану, прије свега у смислу минимизирања политичког ризика, за стварање улагања;
- интензивирање започетог процеса приватизације државног капитала као основног предуслова за иницијално привређивање и докапитализацију банака;

- доградња правне регулативе за рад банака којом би се кроз доношење нових или измјену постојећих прописа извршила прилагодњавања међународним финансијским стандардима. Прије свега ријеч је о Закону о банкама, Закону о старој девизној штедњи, Закону о илајном промету, Закону о финансијском пословању, Закону о банкротству, Закону о прању новца, Закона о спољно-трговинском пословању те о мноштву прописа којима би се регулисала докапитализација банака, осигурање депозита банака, ликвидност банака, израда почасног биланса у постојку приватизације банака итд;
- усмјеравање кредитних линија преко банака и њихово максимално укључивање у праћење реализације пројеката зајмопримаца;
- враћање повјерења штедиша у банке, путем осигурања депозита и адекватног надзора над пословањем банке;
- успројавање и развој тржишта новца као јединог могућег додатног извора за регулисање ликвидности банака;
- реформа система унутрашњег илајног промета са крајњим циљем његовог преноса и банке;
- обука особља банака прије свега, у области одобравања кредита и праћења програма који се кредитира, зајим управљањем ликвидношћу банке, прању новца, те управљању ризиком.

Изградња Агенције за банкарство као здраве, стабилне, независне и способне институције за супервизију банака је предуслов за успјешност свих активности у сектору банкарства. Због тога је за даљу изградњу ове институције потребно:

- наставити сарадњу са међународним финансијским институцијама;
- интензивирати обуку особља Агенције у даљем развоју политика и процедура супервизије банака, те проверу знања кроз системе контрола по међународним банкарским стандардима;
- укључивање у специјалистичке семинаре у иностранству;
- кадровско осособљавање и опремање новом компјутерском опремом и одговарајућим пословним простором;
- обезбјеђење донаторских средстава према првобитно постављеном плану за финансирање редовне дјелатности Агенције у прве двије године рада до осособљавања банака да плаћају накнаду за супервизију као основног извора финансирања ове институције.

На крају, потребно је нагласити да су позитивни резултати свих активности у банкарском сектору директно зависни од успјеха у процесу приватизације, укључивања страних банака и инвестиција у домаће банке, те од снаге Агенције за банкарство као супервизорског ауторитета.

П Р И Л О З И

Прилог бр. 1.	Списак банака
Прилог бр. 2	Преглед трајног и нето капитала и ризичне активе
Прилог бр. 3	Преглед класификације активе банака
Прилог бр. 4	Преглед релативних показатеља пословања у складу са одредбама чл. 26. и 27. Закона о банкама
Прилог бр. 5	Рекласификовани биланс успјеха банака

СПИСАК БАНАКА
31.12.1998.године

Р/Б	Б А Н К А	СЈЕДИШТЕ	АДРЕСА	БРОЈ ТЕЛЕФОНА	БРОЈ ТЕЛЕФАКСА	31.12.1998.				
						АКТИВА		КАПИТАЛ		БРОЈ ЗАПОС- ЛЕНИХ
						у 000 дин	у 000 КМ	у 000 дин	у 000 КМ	
1.	Бањалучка банка ад Б.Лука	Бања Лука	М.Бурсаћ 7	078/212-140	212-830	3.534.570	589.095	322.109	53.685	613
2.	Агропром банка ад Б.Лука	Бања Лука	Књаза Милоша 19	078/33-611	44-181	348.631	58.105	44.303	7.384	60
3.	Кристал банка ад Б.Лука	Бања Лука	И.Ф.Јукића 9	078/212-930	212-878	2.972.594	495.432	200.209	33.368	310
4.	Привредна банка ад Градишка	Градишка	Видовданска бб	078/813-333	813-205	441.365	73.561	53.252	8.875	90
5.	Привредна банка ад Добој	Добој	Светог Саве 1	074/41-544	33-889	3.285.102	547.517	188.922	31.487	174
6.	Приједорска банка ад Приједор	Приједор	Вожда Карађорђа 9	079/212-311	211-840	1.877.302	312.884	75.963	12.661	228
7.	Семберска банка ад Бијељина	Бијељина	Карађорђева 3	076/471-588	472-247	447.912	74.652	39.918	6.653	137
8.	Привредна банка ад С.Сарајево	Прив.сј.Пале	Српских ратника 14 Пале	071/786-587	786-587	2.291.741	381.957	103.191	17.199	456
9.	Експорт-импорт банка ад Бијељина	Бијељина	Светог Саве бб	076/471-094	471-098	65.743	10.957	1.389	232	17
10.	West банка ад Лакташи	Лакташи	Карађорђева бб	078/832-174	832-115	24.387	4.065	16.835	2.806	4
11.	Привредна банка ад Брчко	Брчко	М.Агановића 2	076/204-055	204-222	519.585	86.598	6.093	1.016	37
12.	Екватор банка ад Бања Лука	Бања Лука	М.Бурсаћ 2	078/217-920	211-757	65.145	10.858	24.264	4.044	7
13.	Развојна банка ад Бања Лука	Бања Лука	Бана Милосављевића 4	078/212-012	217-575	565.910	94.318	214.070	35.678	1.261
14.	Голд банка ад Бања Лука	Бања Лука	Краља Алфонса XIII/22	078/42-114	37-100	26.188	4.365	25.303	4.217	3
15.	Поштанска штедионица ад Б.Лука	Бања Лука	Карађорђевића 61	078/211-433	211-555	57.147	9.525	30.153	5.026	54
16.	Бобар банка а.д. Бијељина	Бијељина	Филипа Вишњића 211	076/472-490	472-898	16.550	2.758	16.091	2.682	1
17.	ВБ банка а.д. Бања Лука	Бања Лука	К.Петра Карађ. бр. 103	078/212-678	212-078	40.860	6.810	19.860	3.310	5
	УКУПНО :					16.580.732	2.763.455	1.381.925	230.321	3.457

ПРЕГЛЕД ТРАЈНОГ И НЕТО КАПИТАЛА БАНАКА

- у 000 КМ -

Р.Б.	ЕЛЕМЕНТИ	31.12.1996.		31.12.1997.		31.12.1998.		Индекс 97/96	Индекс 98/97
		Износ	%	Износ	%	Износ	%		
I	<u>Трајни капитал у томе:</u>								
	1.Акционарс. главница	100.342	61	109.584	61	136.472	58	109	125
	2.Повећање вриј.акција	0	0	405	0	-	-	0	0
	3. Резерве	34.911	21	39.587	21	30.541	13	113	77
	4. Посебне резерве	17.383	11	23.030	11	25.213	11	132	109
	5. Ревалор. резерве	39	0	46	0	2.041	1	116	4.460
	6. Паушално резервис.	12.092	7	12.043	7	33.970	14	100	282
	7. Добит	379	0	1.048	0	6.564	3	276	626
	УКУПНО:	165.146	100	185.742	100	234.801	100	112	126
II	<u>Одбитне ставке:</u>								
	1.Уписани,а неупл.кап.	1.872	30	2.111	30	497	11	113	24
	2. Трајни улози	494	8	708	8	2.428	54	143	343
	3. Сопствена учешћа	0	0	0	0	-	-	0	0
	4. Губитак	3.893	62	4.156	62	1.555	35	107	37
	УКУПНО:	6.258	100	6.976	100	4.480	100	111	64
III	Капитал (I-II)	158.888		178.767		230.321		113	129
IV	Потребне резервације за потенцијалне губит.	168.048		193.924		172.409		115	89
V	Нето капитал (III-IV)	-9.159		-15.157		57.912		165	-382
ПРЕГЛЕД РИЗИЧНЕ АКТИВЕ БАНАКА СА СТАЊЕМ НА ДАН 31.12.1998.									
VI	<u>Укупна ризична актива</u>								
	1.Укуп.билан.риз.акт.	547.428		801.797		919.251			
	2.Укуп.ванбил.риз.акт.	245.958		131.239		127.967			
	УКУПНО:	793.387		933.036		1.047.218		118	112
VII	<u>Одбитне ставке:</u>								
	1. Трајни улози	494		708		2.428			
	2. Потребне резерве за потенцијалне губитке	168.048		193.924		172.155			
	УКУПНО:	168.542		194.632		174.583		115	90
VIII	Нето ризична актива (VI-VII)	624.845		738.404		872.635		118	118

КЛАСИФИКАЦИЈА БИЛАНСНЕ И ВАНБИЛАНСНЕ АКТИВЕ БАНАКА
СА СТАЊЕМ НА ДАН 31.12.1998.године

- у 000 КМ -

Ред. бр.	Ознака об-расца КА	ВРСТА ПОТРАЖИВАЊА	НЕКЛАСИФИ-КОВАНО	ОЗНАКА КЛАСИФИКАЦИЈЕ					УКУПНО
				А	Б	Ц	Д	Е	
1.	(А)	Кредити	94.162	292.484	195.490	84.334	28.543	79.005	774.017
2.	(Б)	Кamate и накнаде	596	8.052	3.588	1.863	955	440	15.494
3.	(Ц)	Пласмани укупно (1+2)	94.757	300.536	199.078	86.196	29.499	79.445	789.511
4.	(Д)	Ризична ванбилансна актива	36.471	46.526	24.144	2.007	6.600	15.263	131.010
5.	(Е)	Укупна излож.кредит.ризику (3+4)	131.228	347.062	223.222	88.203	36.099	94.707	920.521
6.	(III)	Остала ризична билансна актива	28.041	91.811	7.921	2.015	883	1.533	132.204
7.	(Ф)	Укупна ризич.биланс.и ванб.актива (5+6)	159.270	438.873	231.143	90.218	36.981	96.240	1.052.725
8.	(Г)	Укупна актива која се не класификује	1.710.731	-	-	-	-	-	1.710.731
9.	(Х)	Укупна биланс. и ванбил. актива (7+8)	1.870.001	438.873	231.143	90.218	36.981	96.240	2.763.456
10.	(V)	Потребне резерв. за потен.кред.губитке	-	-	-	45.109	27.735	96.240	169.084

Прилог бр. 4.

ПРЕГЛЕД РЕЛАТИВНИХ ПОКАЗАТЕЉА ПОСЛОВАЊА БАНАКА

РЕЛАТИВНИ ПОКАЗАТЕЉИ ПОСЛОВАЊА	Банке су задовољиле		Банке нису задовољиле	
	Број	%	Број	%
1. Адекватност капитала (мин. 8)	13	76	4	24
2. Учешће капитала у пасиви (мин. 20%)	7	41	10	59
3. Учешће средстава становништва у пасиви (макс. 50%)	10	59	7	41
4. Однос краткорочних пласмана и извора (мин. 100%)	13	76	4	24
5. Однос девизне пасиве и активе (95%-105%)	12	71	5	29
6. Коефицијент великих кредита (макс. 80%)	12	71	5	29
7. Коефицијент трајних улагања у предузећа (макс 15%)	17	100	-	-
8. Коефицијент трајних улагања у банке (макс. 51%)	17	100	-	-
9. Коефицијент улагања у основна средства (макс. 20%)	6	35	11	65

Прилог бр. 5

РЕКЛАСИФИКОВАНИ БИЛАНС УСПЈЕХА БАНАКА

- 000 КМ-

Ред. бр.	ЕЛЕМЕНТИ БИЛАНСА	31.12.1997.	31.12.1998.	Индекс 4:3
		Износ	Износ у КМ	
1	2	3	4	5
ПР-1	Прих.по основу кам. и нак.	100.032	124.964	125
РА-1	Расх.по основу кам. и нак.	53.164	50.251	95
	НЕТО прих. од кам. и нак.	46.868	74.713	159
ПР-2	Остали приходи	33.697	88.843	264
	УКУПНИ ПРИХОДИ	80.565	163.556	203
РА-2	Остали расходи	26.906	92.521	344
РА-3	Отпис и исп.вр.ненапл.потр.	34.654	28.261	82
	НЕТО ПРИХОД	19.005	42.774	225
ПР-3	Приходи ревалоризације	65	13	20
РА-4	Расходи ревалоризације	10.707	23.348	218
	Разлика прихода и расхода прије законских обавеза	8.363	19.440	232
РА-5	Законске обавезе	3.318	7.052	213
	Разлика прихода и расхода послије законских обавеза	5.045	12.388	246
	Промјена вриј.зал.у обр.пер.	0	-	0
	Издавање прихода у посбну резерву	3.665	7.312	199
	Остварена добит	1.380	5.076	368
	Порези и допр. из добити	335	540	161
	Добит за распоређивање	1.045	5.162	494
	Губитак	0	626	0